

279290

FAMILIA

FÓIE BELETRISTICA SI SOCIALA

ILUSTRATA

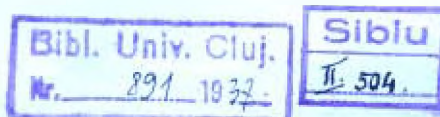
TOTODATA

ORGANUL PUBLICATIUNILOR «SOCIETATI PENTRU FOND DE TEATRU ROMAN»

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PROPRIETAR, REDACTOR ȘI EDITOR:

IOSIF VULCAN.

ANUL XXVIII. — 1892.

ORADEA-MARE, 1892.

CU TIPARIUL LUI IOSIF LÁNG & COMP.

CUPRINSUL.

I. PORTRETE ȘI ILUSTRATII

	Pag.
1. Mostenitorul tronului Japoniei	5
2. Cărbunari în Serbia	17
3. Ea	29
4. Concert de copii	41
5. O stradă în Napoli	53
6. Seruașea patronului tăietorilor de lemne	65
7. Pești care prind insecte	77
8. Baiul copiilor	89
9. Care-i mai frumoasă	101
10. Femeie din Orient	113
11. Jalea	125
12. Prima țigară	137
13. Sărutarea	149
14. După bal	161
15. Elena Theodorini	169
16. După lucru odihna e dulce	173
17. Mihail Eminescu	181
18. Monumentul lui Radetzky în Viena	185
19. Confident	197
20. Viceregele Egiptului	209
21. V. Alecsandri	217
22. Rănitul	221
23. George Barițiu	233
24. Episcopul Melchisedec	241
25. Prințul de Wales și familia sa	245
26. Problemă grea	257
27. Expoziția internațională teatrală din Viena	269
28. Pe gânduri	281
29. Stefan Iulian	289
30. Expoziția din Chicago	292
31. Flori de câmp	305
32. Matilda Poni	313
33. Din Stiria	317
34. Prințul Ferdinand	328
35. Prințesa Maria de Edimburg	329
36. Din viața minerilor	341
37. La locul de întâlnire	353
38. Micul rege spaniol	361
39. Intre munți	365
40. Aventuri interesante	377
41. Darul scump	389
42. Serbătorea Dodola în Serbia	401
43. Gr. Manolescu în Hamlet	409
44. Itallanca	413
45. Cristof Columb	425
46. Carol Scrob	433
47. Diogene	437
48. În luna de miere	449
49. Dr. Ioan Vancea	457
50. Cântăreța din Savoya	461
51. Smara	469
52. Rentârcerea	473
53. George Sion	481
54. Diana	485
55. Biserica Stavropoleos în București	493

	Pag.
56. Pedepsirea femeilor gurative	497
57. Psyche	509
58. Imprimeria statului în București	517
59. Prima scrisoare de amor	521
60. Aristița Romanescu în Neron	529
61. Tâmba	533
62. Constantin Nottara	541
63. Noptea pe mare	545
64. Titu Maiorescu	553
65. Amicele	557
66. Hotel Continental în București	565
67. Piciorul de gâscă	569
68. C. Dobrogean-Gherea	577
69. Matrozul acasă	581
70. Spitalul Brancovenesc în București	589
71. Înainte d'a dormi	593
72. Doctorul Assaky	601
73. Primul patinat	605
74. Algirienii	613
75. Prințul Ferdinand și prințesa Maria	617

II.

Poesii.

V. Alecsandri: La un cocostoc	196
" Prin trunde	196
Sever Bocu: Serii de iarnă	14
Gavril Bodnariu: Târziu la vorbă	98
N. A. Bogdan: Rachita plângătoare	506
" Cântec de lume	555
V. Bumbac: Lui Georgiu Barițiu	231
Ar. Densușianu: Lasăți-me voi învățați	325
Elena: Pe lângă casa ta	30
Hero: Frunzele	592
Ilie Ighel: Despartire	567
Al. Macedonsky: Ecourlie nopții	159
" Copiii	398
Veronica Micle: Știu că amorul teu	327
V. B. Munteșescu: Mângâiere	97
" Când grigiile vieții	603
Elișa Mustea: Tot acel	62
" Sténa mea	163
" Speranța	318
" Insomnia	374
" Tu a nopților domniță	470
Dimitrie G. Nanu: Furtuna	530
D. C. Olănescu: Lui L. Sestlus (Oda lui Horațiu)	207
" Latina ginte e regină	242
Matilda Poni: O rață lină	220
" Lui Barițiu	230
" Pescariul	315
" Idyla	445
P. Oda la Bucovina	458
" Cânt' o păserică	494
" Noptea	518
Radulescu-Niger: Distichuri	6, 55, 67, 79
" Singurătate și tăcere	26

	Pag.
<i>Radulescu-Niger</i> : Melancolie ...	109
• Povată ...	172
• Secere ...	292
• Săguelă ...	349
• A tunat ...	386
<i>I. M. Ritișorean</i> : Sonet ...	99. 136
<i>Ioan N. Roman</i> : Iubirea de pe urmă ...	37
<i>Lucretia Rudow-Suciu</i> : Stropi de lacrimi ...	183
<i>Carol Scrob</i> : Cinci-spre-șapte ani, după Iulia Hașdău ...	265
• Cum ...	434
• Am auzit ...	590
<i>G. Stoș</i> : Sărăcia, Feriecirea și Munca ...	277
• Două bătrâne ...	482
<i>Smara</i> : Spre care drum ...	50
• Intâiul păcat ...	73
• Pe vecii ...	146
<i>Ioan Ticudean</i> : Jale ...	306
<i>I. A. Ursu</i> : Virtutea bătrâneței ...	150
<i>Sofia Vlad-Radulescu</i> : Lăcrimioare ...	254
• Jarofița ...	338
<i>Al. Vlahuța</i> : Unde ni sânt visătorii? ...	193
<i>Elena Voronca</i> : Iérna ...	87
• Moloșagul ...	124
• Dorul ...	278
• Iubirea ...	362
• Scrisóre ...	411
• Supărarea ...	543
<i>Ioșif Vulcan</i> : Geoge Barițiu ...	232
• Epigramă ...	256
• Stâna-de-vale ...	421

III

Novela, schițe, piese.

<i>Voluntia Belle</i> : Fata cu inimă de ghiță, novela ...	253
• Corți rupte, novela ...	539
<i>Mihai de Bonachi</i> : Când omul n'are noroc, nov. ...	313
<i>Ș. Bumbac</i> : Schițe de excursiuni feriale ...	577
<i>Ţimotrie Cichindeal</i> : Rëndunéua și celelalte paseri, fabulă ...	157
<i>H. Granda</i> : Monastirea Nénțul, schiță istorică ...	61
• Moș Crăciun ...	601
<i>Marion</i> : Nevésta actorului, schiță ...	385
<i>Gr. Măruțean</i> : O nópte într'un cimitir, novela ...	49
• Sacrificată amorului, nov. ...	97
• O gónă de femei, nov. ...	337
• După resbel, nov. ...	565
<i>Smara</i> : Sloiul de ghiță, nov. ...	469
<i>Grigoriu Ștefănescu</i> : Niagara ...	194
• O excursiune pe Potomac ...	234
<i>Dimitrie Teleor</i> : Sara ...	13
• Ursarul, nov. ...	361
<i>Ioșif Vulcan</i> : Din tragedia «Ștefanița vodă» ...	1
• Plăeșul satului, monolog ...	301

Traduse.

<i>Emil Augier</i> : Paul Forestier, comedie în 4 acte în versuri, trad. de Radulescu-Niger ...	423
<i>Camille bias</i> : Resbunarea, novela, trad. de I. S. Spartali ...	412
<i>Carmen Sylva</i> : Dragomira, nov. trad. de I. S. Spartali ...	146
• Pablo Donenich, nov. trad. de Th. M. Stoenescu ...	421
<i>Colomb</i> : Paserea doctorului, trad. de D. Ștăncescu ...	19
• Inchis din pricină de mórte ...	44
<i>Alphonse Daudet</i> : Smochina și Ieneșul, legendă ...	374

	Pag.
<i>Th. Dostoievski</i> : Pontul de Crăciun ...	607
<i>Adolphe d'Ennery și E. Tarbé</i> : Martiră, dramă în 4 acte, trad. de N. A. Bogdan ...	123
<i>Moritz Lilie</i> : Din viéta împératului Iosif II, trad. de A. Macovei ...	351
<i>Pierre Loti</i> : O exilată, amintiri ...	595
<i>Georges de Lys</i> : Kipiul mortului, trad. de I. S. Spartali ...	391
<i>Guy de Maupasant</i> : Mórta, nov. ...	362
• Ologul, nov. ...	579
<i>Șean Rameau</i> : Arderea casei Cazebera ...	315
<i>I. H. Rosny</i> : Măncătórea de ómeni, trad. de E. Valean ...	327
<i>De Hugues le Roux</i> : Logodna, trad. I. S. Spartali ...	126
<i>Eugen Scribe și Monvel</i> : Reynolds înțeleptul, comedie, trad. de N. A. Bogdan ...	16
<i>Emil Zola</i> : Când nu e de lucru ...	398

IV.

Din popor.

<i>N. A. Bogdan</i> : Spicul drept și spicul plecat, pilduire ...	331
• Femeia numai după urs nu se duce, poveste ...	397
• Ficiorul Spătarului, anecdotă ...	572
• Cocoveica, poveste ...	589
<i>Ioan Creanga</i> : Ioan Rótă și Unirea, anecdotă ...	373
<i>Petru P. Herje</i> : Doine din Bihor ...	378. 390
<i>S. Liuba și A. Iana</i> : Medicina populară ...	4
<i>Carolina L. Maior</i> : Doine din Ardeal ...	342. 366
<i>S. El. Marianu</i> : Ștégul, datina ...	591
<i>N. Pădurianul</i> : Doine dela Vascoiu ...	330
<i>I. Pop Reteganul</i> : Puterea lui Dumnezeu e mare, poveste ...	25
• Rața cu oue de aur, poveste germană ...	339
<i>Vasile Sala</i> : Doine dela Crișcior ...	415
<i>Elena D. O. Sevastos</i> : Cine-i mai frumos, poveste ...	3
• Șfanta Vinere, poveste ...	85
• Baba și moșnegul, poveste ...	290
• Cum și-i data, poveste ...	457
• Caluțul de aur, poveste ...	553
<i>Ște</i> : Frica de sócră, doină din Maramureș ...	18
• Doine din Maramureș ...	54. 402
<i>Dumitru Ștăncescu</i> : Cănele, pisica și yóreocle ...	32
<i>M. Vioreșcu</i> : Doine din Ardeal ...	115. 151
<i>Elena Voronca</i> : Ficiorul cu cămașa de aur ...	14
• Lupul de fer, poveste ...	318
• Ionica Fêț-frumos, poveste ...	517

V.

Literatură, critică, estetică, artă.

<i>Dim. Bodescu</i> : Lunca din Mircești, dare de sémă, tablou ...	104
<i>Mihail Canianu</i> : Glurea, silhuetă literară ...	91
• Gion, silhuetă ...	464
• Caragiali, silhuetă ...	597
<i>Dr. G. Crăinicean</i> : Noțiuni botanice în poesia populară ...	330
<i>B. P. Hașdău</i> : Noi în 1892, conferență ...	133
<i>G. I. Ionescu-Gion</i> : Prefață la basmele dlui D. Ștăncescu ...	243
<i>V. Mangra</i> : Rolul diacilor din Moldova în cultura Románilor din Bihor în secolul al XVII ...	205

	Pag.
<i>Dr. At. M. Marienescu</i> : Numirea persoanelor la Etrusci	354
<i>Teodor Roșiu</i> : «Biharvármegye oláhjai» de V. Bunyltay, dare de sêmă	438
<i>Al. Vlahuță</i> : Curentul Eminescu	169
<i>Anonim</i> : Cronică literară	295

VI.

Istorie, instrucțiune, igienă.

<i>Dr. V. Babeș</i> : Bótele copiilor	127
» Tuberculoza și lepra	151
» Turbarea	163
<i>Nic. Bălcescu</i> : O scrisóre	410
<i>Dr. G. Crăinicean</i> : Aforisme din igiena alimentară	223
» Minunațiile apei reci	339
<i>Lord Chesterfield</i> : Cultura spiritului	475
» Erudițiunea și cultura lumescă	513
» Despre stil și vorbire	525
» Cultivarea personalității morale	548
» Societatea bună și societatea rea	583
» Despre femei și infuința lor	619
<i>Dr. At. M.</i> : Unitatea genului omenesc	582
<i>Dr. E. Manin</i> : Ingrigirea gurei	402
<i>A. F. Silhan</i> : Cura cu apă a lui Kneipp	387

VII.

Viață socială.

<i>Arad</i> : Balul român	55
» Reuniunea femeilor române	271
<i>Paul Arene</i> : Avocatul dracului, trad. de I. S. Spartali	367
<i>Paul Capelean</i> : Scrisóre	403
<i>I. L. Caragiale</i> : Norocul culegătorului	187
<i>Dr. G. Crăinicean</i> : La Heidelberg	499
<i>George Jian</i> : Sărutatul, după Schönthan	307
» Ce este sărutarea, după Schönthan	343
<i>Marion</i> : Portocale	31
» Singura sărutare	211
» Nebuna satului	439
» Cioc! cioc!	560
<i>Gr. Mărunțean</i> : Cérta familiară	379
» Dintr'o viață de flacău	452
<i>Mais</i> : Scrisóre din Germania	79
<i>Dionisiu O. Olinescu</i> : Balul «Junimei» în Cernăuți	68
<i>V. S. Spătarin</i> : Cornelia și Valeriu, dialog	103
<i>Dimitrie Teleor</i> : Pentru ce?	67
» Câteva scrisori	152
» Pe gânduri	283

	Pag.
<i>Dimitrie Teleor</i> : Farniente	427
» Poveste de Crăciun	609
<i>I. Th.</i> : Un dar de anul nou	7
<i>Augusta Tuduceșcu</i> : Pe o fóie de album	102
<i>Viena</i> : Adunarea societății «România Jună»	597
<i>Elena Voronca</i> : Fruntea femeilor	259
<i>Iosif Vulcan</i> : Dela București la Iași	221
» Done țile la Iași	319
» Grigorie Manolescu	355
» Escursiune la Móra-Dracului	416
» George Sion	487
» Carantina la Predcal	536

VIII.

Societăți de cultură.

I. <i>Academia Română</i> : Deschiderea sesiunii	116
» Regele Carol în Academia Română	128
» Academia Română și serbarea Columb	129
» Sesiunea generală	129
» Vasile Adamachi	141
» Recepțiunea dlui Iosif Vulcan	164
» Premiile Academiei Române	212
II. <i>Ateneul Român</i> : Conferența dlui Iosif Vulcan în Ateneu	175
III. <i>Societatea pentru fond de teatru român</i> : Convocarea adunării generale	465
» Amânarea adunării generale	502

IX.

Jubileul Barișiu.

Din incidentul jubileului de 89 ani al dlui George Barișiu, am scos un numer dedicat cu totul acestei serbări literare, nr. 20, în care s'a publicat: Adresa de felicitare a Academiei Române și în care au scris D. Sturdza, Matilda Poni, Nic. Densușian, Ales. Mocsonyi, V. Babeș, Ales. Roman, Ioan Kaimderu, G. Sion, V. Bumbac, dr. At. M. Marienescu, dr. I. Felix, dr. Ioan G. Sbiera, Iosif Vulcan, P. S. Aurelian, G. G. G. Stefa-nescu, S. Fl. Marian și în care au comunicat o dare de sêmă amănunțită despre serbare.

Afară de aceste, mai în fiecare numer, cugetări glume, noutăți, literare, artistice și sociale, modă, din țeră și din străinătate, ghicituri de tot felul și altele.

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
17 ianuarie st. v.
5 ianuarie st. v.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principala 375 a.

Nr. 1.

ANUL XXVIII.
1892.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.
Pe $\frac{1}{4}$ de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

DIN

„ȘTEFANIȚĂ VODĂ.”

279290

— Tragedie istorică în 5 acte și 3 tablouri. —

Actul IV.

Tablou.

(Salon la Cărăbăț.)

Scena I.

DESPINA singură.

Nimic în asta lume nu-i fără de menire,
Căci Dumnezeu la toate le-a dat un bold în fire;
Eu nu mai am menire, căci boldul mi-a perit,
La ce mi-i bună viața?...

Scena II.

DESPINA și ȘERPE.

ȘERPE.

Tot plângi neconținut.

DESPINA.

Da. Mila cea cerescă ne-a dăruit și noue,
Ființelor strivite, izvor de viață nouă:
Peraiele de lacrimi, ca roua pentru flori.

ȘERPE.

Pecat să vestească acești scumpi obrăjiori,
Plângând pe-un june care nu-ți poate fi 'n veci mire.

DESPINA.

Taci om de spaimă, care faci lumea să se mire
De-atâta reutate!

ȘERPE.

Făcutu-ți-am vr'un reu ?
Nu-ți implinii dorința? N'am stăruit din greu
Să dăm pedepsă mare? De vină sunt eu ore,
Că tocmai ei făcură crușimea 'ngrozitoare?

DESPINA.

Nu cred, nu pot.

ȘERPE.

Dar Tóder a spus-o lămurit.

DESPINA.

Și totuș nu-l pot crede.

ȘERPE.

Și cine l'a silit?

DESPINA.

Nichita nu-i de vină!... Vai! Dómnice, densusul dórá
De-atunci și pân' acuma a și putut șá móră.

ȘERPE.

Ba n'a murit, n'ai frică. Ađi nópte ne-a fugit
Din temnița păzită.

DESPINA.

Ah! cerule slăvit!

Îți mulțumesc din suflet!

ȘERPE.

Dar prinde-se-va iară,
Căci am trimis să-l cate ori unde-ar fi prin țeră.
(Aparte.) Iar eu vinii la tine, fiind sigur că el
O să revin' aicia... Și nu cred să me 'nșel.

DESPINA.

Ș-acum ce scop te 'mpinge, de te-ai grăbit înainte,
Să-mi spui acesta veste? Dór ța trecut prin minte,
Să-mi dai dovadă nouă, că 'n suflet ți s'a stins
Schinteia cea din urmă d'un simțemént distins?
In van ți-a fost grăbirea! Te șciu de mult pré bine.
Selbaticele fiere din codri, vizuine,
Nu sânt așa grozave, căci decă nu le-ataci,
Te lasă toate 'n pace... Dar ore tu ce faci?
Ca hoțul cel de codru, te-ascunđi in drum la pândă,
Aștepti să-ți vie-o prédă, mai tare séu plăpândă;
Nu ța-a făcut nimica, o prinđi, o jefuești
Și 'n urmă-i stingi și viața...

ȘERPE.

Dar cum se vede, ești...

DESPINA (intrerumpându-l.)

Nichita dus la mörte, acésta faptă încã
N'a stempërat cruđimea-ți, cu inima-ți de stâncã
Îmi spui chiar mie tóte, ca dör și vieța mea
Sã piërá și o jertfã mai mult sã poți avé.
Om crud și fãrã suflet!

SERPE

Ved inima-ți cã geme.
Me iertã. Deci m'oi duce. (*Aparte.*) Dar voi viní la
vreme. (*Ese.*)

Scena III.

DESPINA singurã.

O! dã-mi tãrie, Dónne, puternic Dumneđu!
Cã-mi perd mințile tóte! ... Nichito, scumpul meu!

Scena IV.

DESPINA și NICHITA.

NICHITA (intrând repede.)

Aicea sânt, Despino, perduta-mi fericire. (*O îmbrãtoșezã.*)
Aicea sânt!

DESPINA (ridicându-și capul.)

Nu-i darã numai o nãlucire!
Ci iar te ved, pe tine, pe care te-am cređut
Perdut in vecinicie! ... Sã piërá 'ntr'un minut
Acuma vieța-mi tristã, nu-mi pasã mult, cã iatã
Gust dulcea fericire, te mai vedui odatã ...
Murí-voi fericitã! ...

NICHITA.

Așã dar mai iertat?

DESPINA.

ubirea mea-mi șoptește, cã ești nevinovat.

NICHITA.

Acésta, dragã, astãđi nimic nu cumpenește!
Cu vinã, fãrã vinã, s'omörã mișelește
Ori cine ce la sfetnici le-a fost nepotrivit.
Trãim in timpuri grele. Spre noi s'a coborit
Urgia cea cerescã, ce taie, stinge, frãnge
Și 'n urma sa ne lasã cenușe, riu de sânge;
Cãleii țin puterea,ucid nejudecați
Pe fiii buni ai țerii; abia mai sânt bãrbați.
Iubitul meu pãrinte, încãrunțit in luptã,
La locul de perđare fu dus cu spada ruptã;
Iar fratele meu Tóder, cel falnic puiu de leu,
A sãngerat in lanțuri ... In clipa morții eu
L'am intreat sã-mi spuie, de-a omorit chiar dñsul
Pe tatãl teu? Ș-atuncia el, inccãndu-și plãnsul,
A đis cã nu.

DESPINA.

Nici Tóder!

NICHITA.

Ci numai s'a jertfít,
Ca sã me mãntuiescã, șciind cã te-am iubit.

DESPINA.

Ce frate bun!

NICHITA.

Aceste cuvinte de iubire
M'au 'nduiosat cu totul ș-am đis ca scos din fire,

Cã nu-l las ca sã mörã și l'am îmbrãtoșat.
Atunci intrã cãleul. »Nu-l las! Nu-i vinovat!
Strigai și tot mai tare-l strinsei la sinu-mi; darã
Cãleul dete semnul, argații lui intrarã
Și mi l'au smuls cu sila și morții l'au țerit.
Eu stam ca scos din munte ș-atuncia mi-a vinit
Indat'un gând de fugã ... Fugii ... Dar nu de fricã!
Un Arbure nu șefe cea vorba de nimicã!
Nu eu voi fi acela, ce prin acest cuvënt
S'arunc o pëtã negrã pe moșii din mormënt.
Dar am vinit la tine, sã te mai ved odatã,
Sã-mi dai o gurã dulce la calea 'ntunecatã;
S'aud eu înc' odatã cum đici cã me iubesci,
Sã verși intr'al meu suflet dulci mãngãeri cerești!

DESPINA.

Iubescu-te, Nichito și scumpa ta iubire
E singurul meu farmec ce-mi naște fericire!
De nu viniai la mine, simțesc, aș fi murit,
Aflãnd zdrobitã 'n suflet sfërșitul teu cumplit.
Acuma-s fericitã. Putere omenescã
De-acuma nu-i in stare sã ne mai despãrtescã.

NICHITA.

Ba, scumpa mea Despino! Eu nu pot sã remãn!
Te-am mai vedut ș-acuma cu mãngãerea 'n sin
Me 'ntorc de-unde fugisem, in negra mea 'nchisóre.

DESPINA.

De-acolo ese numai o cale 'ngrozitóre,
Ce 'n locul de perđare te duce la cãleu!

NICHITA.

Acolo! Num' acolo me pot rentörce eu!
Cãci sub Stefan cel tiner ađi locul de perđare
Ajuns-a loc de falã, de cinstea cea mai mare,
Sfintit cu sânge neș de mãndri patrioți ...
Acolo-mi este locul, unde murirã toți!

DESPINA.

Dar, Dumneđu, ce vorbe!

NICHITA.

Ce trebuie sã đicã
Un om de cinste cãrui de mörte nu-i e fricã!
Onórea, datoría, me chiamã iar napoi!
De unde tatã, frate, murirã amëndoi,
Nici eu nu-o iau la fugã. Le-aș face o rușine
Și umbrele 'n morminte m'ar blãstëmã pe mine.

DESPINA.

Dar đici cumplite vorbe! Eu nebunesc și mor.

NICHITA.

O! intãrește-ți peptul cu scut nesimțitor,
Ș-astfel alinã-mi astã grozavã despãrtire!
De n'ai putut fi mie miresã 'n fericire,
Sã fii de-acum nainte miresa lui Christos,
Imbracã vëlul negru și pörtã-l mãngãios!

DESPINA.

Dar este peste fire ce sufletu-ți imi cere,
Sânt o femeie slabã, nu voi avé putere.

NICHITA.

Aduccrea-mi aminte sã-ți fie, scumpa mea,
Izvor de mãngãere la suferința grea!

Și să-ți șoptescă tainic, in ori și ce clipită,
De dragostea-mi ferbinte, de-o viață fericită! . . .
Și când in riu de lacrimi, prin nopți de insomnii,
Veghiă-vei ofilită: la tristu-ți căpētu
Ieși-voi din mormentu-mi ca umbră fericită . . .
Să pun o sărutare pe fruntea ta recită! . . .

Scena V.

ACEIAȘI, ȘERPE și OSTAȘI.

ȘERPE (arătând spre Nichita.)

Ha! iată-ve fugarul! Ostași îl prindeți dar!

(Ostașii se reped spre Nichita.)

NICHIITA (oprindu-i.)

Nu e de trebuință! Căci eu nu sînt fugar.
Vinii să-mi iau aicia remas bun pe vecie;
Luatu-mi-am, ș-acuma me 'ntorc . . . Și mórtea vie!

DESPINA.

Dar nu te las! Și numai călcând pe trupul meu
Îl veți luá d'aice.

NICHIITA.

Te rog pe Dumnezeu,
Te 'mbărbătează, dragă; căci inzadar sînt tóte,
Din gura morții crude tu nu me mai poți scóte!

DESPINA.

Nu! Nu te las din brațe-mi! *(Îl îmbrățește.)*

ȘERPE.

Destul!

DESPINA.

Ingrozitor!

ȘERPE.

Ostași, la datorie și duceți-l!

(Ostașii smulg pe Nichita din brațele ei și-l duc afară, urmați de Șerpe.)

Scena VI.

DESPINA singură.

Vai, mor!

*(Leșină in mijlocul scenei.)**(Cortina cade.)*

IOSIF VULCAN.

M a c s i m e.

Suferiința e o cangrenă care sapă fórte adânc.

Cu cât cineva se sue mai sus, cu atât cădătura e
mai periculósă.

Egoismul și vanitatea sînt usurpătorii omenirei.

Decă vrei să fii fericit, nu dori mai mult decât ai
și decât poți.

Îubeșce puțin, decât vrei să trăești mult.

Plăcerea e viață și ruina omului.

GR. MARUNTEANU.

Cine-i mai frumos?

— Poveste. —

Gră odată o femeie frumoasă, de nu-ș mai găsiá potrivă sub sóre. Da ca-și făcuse obiceiú, că 'n fiecare zi, di întrebá oglinda: — Oglindă, oglindă, cine-i mai frumos pe lumea cu sórele?

— Tu, — îi respundea oglinda și ea erá in ceruri de bucurósă.

Da femeia asta avea o fetiță ce-o chemá Calina și cu cât vremea trecea, Calina creșcea, până ce s'a făcut fatá mare. Amu când mai întrebá femeia, că cine îi mai frumoasă pe lume, oglinda-i respunde: — Pe cât ești tu, da Calina-i pe șapte părți mai frumoasă.

Și din ziua ceea, mama să nu-ș vedá fata in ochi.

Ađi așa, mîne așa, până intr'o di femeia se hotăreșce să-și omóre fata. O dá pe mâna unui credincios s'o ducá 'n pădure, să i-o omóre acolo, numai să-i aducá drept semn inima și degetul cel mic.

Ia omul fata, o duce in pădure și făcendu-i-se milá de lacremile ei, n'o mai omórá, ci taie cățelușá ce se luase după ei și-i scóte inima, apoi taie și degetul cel mic al fetei și drept semn le duce la maică-sa.

Fata a remas in pădure și umblá ea horhăind in drépta și 'n stânga, până ce a inoptat, când dau niște tâlhari peste dânsa. O iau și o duc la coliba lor și se prind cu ea frați de cruce. Fata le făcea mîncare, le câtá cele de trebuință și se deprinsese așa cu nevoia și trăiá multămită până intr'o di, când maică-sa care întrebasese de oglindă că cine-i mai frumoasă pe lumea sub sóre și oglinda in loc să-i spuie, că ea, îi dise: — Pe cât ești tu de frumoasă, da Calina-i pe 7 părți.

Atunci mama înțelese, că fata ei nu-i mórta și luându-și opinci de fier și cârja de fier, poré s'o căte 'n larga lume.

Ce umblá, ce cercetá, că până intr'o di dádú peste Calina in coliba tâlharilor și după ce se prefăcú 'n ursitóre, se duse la ea de-i cerú milá. Calina o milú cu ce putú; atunci cerșitórea îi dárú un incl, dicéndu-i să-l porțe 'n deget, ca să-i fie de noroc. Fata luá inclul, îl puse pe deget și cădú mórta ca toți morții.

Tâlharii când se strîng séra acasă, o găsesc mórta, își plâng ei sora, o cautá cu de-amăruntul, când numá ce cunosc inclul ce nu-l mai avuse până atunci; îl scot de pe deget, atunci ea sare arsá drept in picióre, dicénd: Olio fraților, că bine am mai dormit.

— Dormiái de veci, de nu-ți scoteam inclul ista din deget.

Mama Calinei iar întrebá oglinda, că cine-i mai frumoasă și când îi spune că-i Calina, face zimbre nu alta și ce făcú ce balmuți, că se duse din nou la coliba tâlharilor, se prefăcú 'n cerșitóre și o înșelá pe fatá dându-i o cămeșe frumos lucratá și ademenind-o, că numai atunci nu s'a mai lipí nimic de dânsa, când s'a îmbracă cu cămeșá aceea. Fata o ascultá, se îmbracă in cămeșá ceea și cade mórta.

Când se întórserá tâlharii, o găsesc fără suflet. Plânsetele lor nu-s próste, o iau s'o scalde și când o desbracă de cămeșe, ea invie. Atunci, ei de bucurie nu șcieau pe ce lume-s.

De acolo inante iar fata își câtá de trebi, tâlharii se duceau prin pădure după câștig, lăsând acasă pe unul din ei ca să pázescá fata.

Dupá trecere de câtáva vreme, când tâlharii au socotit, că nu mai póte fi nici o primejdie pentru sora lor, iar nu lăsát o singură acasă.

Da mă-sa ei care întrebă pe oglindă, că cine-i mai frumoasă pe lumea cu sorele; iar oglinda, pe cât eră fata mórta, îi dicea că ea, iar de îndată ce 'nviá fata, îi spunea: — Pe cât ești tu, da Calina-i pe 7 părți mai frumoasă, — a cătat și de astă unadată să-i puie capet dîlelor, și iar când a socotit prilej potrivit și-a schimbat fața și portul, a amăgit fata și i-a infipt un bold în cap.

Séra când vin tâlharii și-o găsec iar mórta, o caută mai întei cu de-amăruntul și decă ved că n'o mai pot inviá, o scaldă, o pieptenă frumos, o gătesc ca pe o mirésă cu flori și cu petelă și ea îi mórta de veci.

Atunci tâlharii îi fac un sicriú de aur bătut tot in pietre nestimate și-l anină intre doi paltini. Și de câte-ori unuia dintr'ensii îi eră dor de dēnsa, se suiá in paltin, deschidea sicriul, se uitá la dēnsa și-și recoriá inima.

Dădú Dđeu amu, că intr'una din đile feciorul împēratului făcú vênátore și 'n pădurea ceea unde erau tâlharii. Feciorul împēratului cu doi curteni s'au reslăit de ceialalți vênători și nu șciu cum tot umblând după vênat, ved mândreța ceea in vērful copacilor, că-ti orbiá vederile mai dihai decăt sorele. Se suie împēratul in copac și când vede sicriul cel de aur și mai ales pe fata cea frumoasă ca sfântul sóre, a poruncit îndată de i-au coborit-o și luându-o in trásurá cu dēnsa s'a dus acasă.

A inchis sicriul in odaia lui și nici nu mánacă, nici nu bea, nici nu hodiniá, ci cât îi diua și nóptea de mare se uitá numai la dēnsa, până intr'o đi împērătēsa, mama lui, se pune de pândă și s'affe taina, și ca să nu-l mai lase să-și piérdă sánctateá și-a făcut socotelá, că mai bine-i s'o icie și s'o ingrópe când s'a mai d'ice împēratul de-acasă, și asá a si făcut.

O ia pe fatá s'o imbrace și mai frumos de cum eră gátit; da când s'o pieptene, dau de magalia botezului, îl scot din cap și ea sare drept in picioré đicēnd, că greu somn a fost mai adormit.

Numai vine și împēratu, care când o vede, nu șcie ce să facá de bucurie și se 'nsórá cu fata.

Da mama Călinei de câte ori întrebá oglinda, nu mai putea de bucurie, când îi spunea, că ea-i ceea mai frumoasă pe lumea cu sorele, fiind ea șciea că fata îi mórta; iar de unde fata inviá, când mai întrebá oglinda, că cine-i frumoasă pe lume, oglinda i respundea că-i Calina.

Auđind mama fetei de una ca asta, nu și-a dat resbun, până ce n'a aflat pe împērătēsa in împērătia ei și supērarea ei nu mai avea hotar și se frasuá neșciind ce să facá dóră i-ar pune capet.

Și precum eră împērătēsa insărcinată, ea s'a prefăcut in mōșá și născēndu-se copilul, ea a cătat vreme cu prilej de l'a ucis dând vina pe împērătēsa. Atunci pārintii împēratului au poruncit de au omorit-o, iar mama Călinei s'a intors acasă la dēnsa și de câte ori mai întrebá oglinda, că cine-i mai frumos pe lume, ea-i respundea:

— De când ai omorit pe Calina, tu ai remas ceea mai frumoasă pe lumea cu sorele!

ELENA D. O. SEVASTOS.

Spiritul se uséză ca tóte lucrurile; șciințele sânt alimentele sale ce-l nutresc și-l conservă.

Arare ori acei cari sânt nevoiți să se supuie nu se arată cruđi când li se infătoșeză prilejul de a injosí pe cei dela cari suferiseră.

Medicina poporală.

Credințe, datini, doftorii și descáncece poporale.

X.

Plesnevița.

Séu in ilmbagiu mai poporal «pogana» se numeșce umflătura de sub limbă.

Pentru vindecarea acesteia se arde petró acrá bine, se piséză in pivá până se face ca făina și apoi se pune in apă spre disolvare. In apa aceea se mōe un petec curat și se frēcă de mai multe ori cel bolnav la umflătura de sub limbă.

Séu: se tac o «cióscă» (bróscă) peste páncecele bolnavului și cu aceea se légă cel bolnav sub barbă. Bróscă¹ se prinde din apă, nu de pe uscat, și se spin-tecă de vie pe páncece.

XI.

Gálci (lăturoni.)

Pentru vindecarea acestora recomandă vrăjítorele, ca diminēța pe inima gólá (pe nemánceate) să schipe cel cu gálci pe nodițele mánilor și să se frece cu ea cât de mult pe gálci.

Séu: să mánánce «trușie» (pecmez) din boz fert pe cogi de pâne séu de mălai, arse și tari.

Séu: Să se piseze țipirig ($\frac{1}{3}$) și zahar ($\frac{2}{3}$) ca făina, să se mestece la olaltă, să se pună intr'o țevá de pená de gáscă și să se sufle celui cu gálci pe grumaz, să nu inghiță.

Séu: Să se aprindă o țevá de soc (din care s'a scos méduva) pe dinlăuntru, și să tragă cel cu gálci fum de acela pe grumaz, séu:

Se cumpără de 2 cruceri țipirig, de 2 cruceri șofran și se piséză bine la olaltă, apoi se amestecă intr'un gălbēnuș de ou cu făină de grâu bine, și punēndu-se pe un petec se légă la grumaz.

Acest léc se recomandă de vrăjítore și celor cu «scăfirlii» (scrofule.)

XII.

Arsurile.

Se recomandă a se pune îndată escremente de vitá cornutá pe arsurá, séu:

Se face aluat din făină de grâu, care se intinde ca pătura de aluat, acēsta se unge cu uloi de crin, iar in lipsa acestuia cu unt-de-lemn și se pune pe arsurá, séu:

Frige pe țepuș slăniná tăetá falióre subțiri (mai multe la olaltă), in acele intēpá multe grăunțe de ovēs, ca să se frigă la olaltă (pe carbuni); când cređi că sânt din destul fripte, dunică-le bine la olaltă, pune-le pe petec de lăor curat și te légă la arsurá până va ingálbeni aceea.

Arsurile cu unsóre, apă fērtá ori aburi, se vindecă mai ușor, decă îndată intinđi mână arsá (locul) in tărițe de grâu ori in «cominá de prune» (restul ce remâne după ce prunele s'au fert), ori se pune la arsurá pámēnt (lut) rece. Mai bun inse e, decă se póte rábdá, ca arsura prin căldură (apropierea ranei de luminá, ori cupor) să se vindece.

XIII.

Tăieturile.

Să se cumpere din farmacie de 10 cr. «Harnică», se légă rana cu pámucă (vatá) și se tórná din când in când pe tăietură.

¹ Poporul dá acesteia diferite numiri după glasul ei asá: bróscă, cióscă, iórcă, niórcă, liórcă.

Moștenitorul tronului Japoniei.

Séu: se pune pe tăietură clei de pe pomi muaiat în spirt, care oprește îndată sângele și vindecă de grabă rana.

Séu: în rachiul môle se môle frunza din buruena numită «gușa golîmbului» și se pune pe rană până se vindecă.

XIV.

Păduceii.

Așa se numește mâncărimea degetelor dela picior și a talpelor și se capătă atunci, când piciorul umblă mult prin umezeli și nu se desculță mai multe zile, d. e. pécuurii. Acești păducei se vindecă făcându-ș scaldă séra și diminéța din putregai de salcă.

XV.

Busele crepate.

Să se frece séra și diminéța cu ai (usturoi) pisat.

XVI.

Bătăturile.

Ce se fac la degetele piciorilor, se vindecă decă puni pe ele ai pisat, séu: rade bine de slănină sorice și le pune pe bătături, schimbându-le din când în când.

XVII.

Durerea de măsele.

Se alină, decă se ferbe în apă rădăcină de spînz și se ține apă de aceea în gură, séu:

Ferbe cogia de rădăcină de nuc și ține zamă de aceea în gură.

XVIII.

Izdatul.

Sub acest nume înțelege poporul nostru toate durerile de pantece și rînză (stomac.)

Când are are cineva «durere de fole» se chiamă o trăgătoare ca să-i aducă la loc rînza séu măruntaele decă ar fi «scuturat.»

Acesta unge pe bolnav cu unsóre pe pantece, trăgându-i intestinele în sus, de pe toate părțile, cu mâinile încet. Face apoi un folomoc din rînză și-l pune în partea de jos a pantecei legându-l strîns și se lasă așa mai mult timp.

Altele: fac o cruce din lumini de cêră, o aprinde, se pune peste buric și peste aceea pune o ólă cu gura în jos, care se prinde strîns de pantece, unde se lasă până cade de sine.

Altele: «gidzălă» (ghîdălă) pe cel cu durere de fole de ambe părțile pantecei cu vêrful degetelor, ca să-i vină intestinele la loc. Toate acestea se fac pe inima gólă.

Vrăjitorile cum ajung la bolnav, îi dau un brus de tãmăe albă într'o lingură de apă.

Séu: Piséză un câțel de ai (usturoi) și-l dau într'o lingură de oțet să-l bea, séu și fungingină de pe fundul unei căldări. Se unge pe frunte și pe pantece cu civit (indigo) cumpêrat pe zilele cailor lui s. Tôder.¹

Descântecul usitat cu acesta ocașiune este următorul². Scuipă vrăjitorca în continuu în palmi, dicînd:

¹ Sân-Tóderii séu caii lui Sân-Tóder, cad, adecă se începe totdeauna în prima marți (la améd) din pasesemi (în prima marți după duminica lăsatului de brândă) și țin 7 resp. 8 zile.

² Acest descântec este altul, decăt cel publicat în anul 1889, A. I.

Crepi izdate blăstămate odată,
Crepi izdate blăstămate de 2 ori etc.
Crepi izdate blăstămate de 77 ori,
Izdat curat (Izdat grabnic),
Izdat necurat (Izdat celainic),
Izdat din lume venit,
Pe capul lui N. năprătit (scuipă),
Nu bat palmele,
Nu bat ósele,
Cî bat izdatul,
Bat necuratul,
Ca să fugă de mine,
Să se ducă 'n lume.
Au n'a știut,
Că cu N. (vrăjitorca) descânt,
În palme-l prind,
La pământ l'arunc,
Cu piciorile-l calc (calcă),
Cu civit (indigo) îl ung,
Cu ai îl imput,
Cu tãmăe îl afum',
Să fugă din al meu drum,
Să nu mai întorcă,
Din mațe,
Din jigărițe,
Din rînză,
Din ficăței,
Din rărunchi,
Din incheeturile tóte.
În codri muți
Și surđi,
Unde nu este așchie de șecure tăcătă,
Nici cale de voinic umblătă,
Iar pe N. să-l lase curat, viu decat,
Cum Durerea e în lume.
Amia.

Unele vrăjitoare iau ș pan o lingură de sare într'un pahar cu apă călduță și dau celui cu durere de rînză să bé, carele în urma neprimirei în stomac vêrsă tóte afară.

S. LIUBA și A. IANA.

Distichuri.

Bunătața e izvorul ce în veci nu-ș scéa gura;
Spiritul, izvor ce curge când și când . . . cu picătura . . .

*

Stăpân și robi sîntem cu toții. Dar bine-ar fi stăpâni să fim
Pe nestatornica voință, iar conștiinței să robim.

*

Increderea e mare lucru. Chiar un infam nu-ș pôte-opri
Respectul pentru-acela care încredere i-ar dărui.

*

Întemplarea nu e alta decăt cruda trebuință
Cu vêl gros acoperită ca s'ascundă, ca să mință.

*

În tinereța noastră cât învêțăm, începem . . .
În vremea bătrâneții, pe când sfêrșim . . . pricepem.

*

Reu mult mai puțin s'ar face, de n'ar fi îngăduit
În al binei sfânt nume a fi reul făptuit.

RADULESCU NIGER.

¹ Tãmăe arde pe jeghiul pus pe vâțrar, la ori ce descântec și se crede în înțelesul bisericii, că este miros de mirăsmă im-prășciatori de duhuri rele.

SALON.

Un dar de anul nou.

Eră în sêra ajunului anului nou.

Ningea tótă ziua, iar acum moș crivêt își întorse cogiocu pe dos și suflă de părea că vrea să ia și casele și tot cu dênslu.

Cu tôte acestea ce mișcare pe strade!

Cei cu dare de mână tânguesc o mulțime de nimicuri, ca să facă daruri de anul nou...

Pretutindenii cântece... Peste tot veselie și bucurie...

Unii alergă veseli acasă — unii pe jos, alții în sănii — ducând la subțioră câte un pachet de tângueli...

Altul cu busunarele pline de jucării de tot felul se îndreptă cu pași grăbiți spre locuința sa unde îl așteptă copilașii cu o nerăbdare ardetore...

Altu îmbrăcat sărăcăcios, cu un palton ici colo cârpit, ține înfășurat în hârtie o păreche de ghetete noi pentru fetița lui. Ce bucurie pe dênșă când le o vedé!... O să se încalțe cu ele de anul nou... S'a împrumutat cu câțiva franci dela un prieten, ca să le cumpere bietul om; căci n'avea...

O damă lucos îmbrăcată intră într'un magazin și alege o păpușe pentru nepoța ei, o păpușe mare și de tótă frumusețea, pe care o plătește cu patru monede de aur de câte douăzeci de franci!...

Mai departe o femeie de vr'o patruzeci de ani, ținând de mână o fetiță de vr'o șapte ani, care duce la subțioră o legătură în care e o rochie ce i-a dăruit-o o domnă bogată, pășesc amândouă cu un pas grăbit spre locuința lor...

Trecând pe lângă ferestra unui magazin, vede espuse la galantar o mulțime de jucării cari mai de cari mai minunate...

În magazin sânt mai mulți domni și dômne cu copiii lor cari aleg. Unul un paiat ce dă mereu din mâni și din picior și țipă când îl apeși la pept... Altul un cătel alb ca laptele care dă din códă mereu și scóte limba afară. — Altu ia un tramvaiu cu patru cai și cu vizitiu care-i mână de scapără pietrele!...

Și câte și mai câte!...

Și bieta fetiță, uitând pentru o clipă legătura ce ținea subțioră, se gândea și admiră tôte acele lucruri numite și de care ei nu-i e dat să se bucure...

Oh! de-ar fi avut vr'un franc—doi, cum ar fi intrat și ea în magazinul acela și ar fi cerut să-i dea păpușe și cu rochița albastă și cu umbreluța în mână!

Dar, vai! n'avea fericirea asta...

*

Sânt unspredece ciasuri nóptea. Vântul înghețat suflă cu turbare. Gerul e strașnic!...

Rar se vede câte un trecător întârziat învelit în blana lui, cu căciula trasă până peste urechi, pășesce cu un pas grăbit spre locuința lui, unde îl așteptă o odaie caldă și mēsa încăreată.

È ajunul lui Sf. Vasile. Pretutindenii veselie. La tôte căsile veđi lumină.

Mulți au stat deja la mēsa... Și acum vorbesc, și petrec. Altul cu mult, altul cu puțin, fiecare serbătorește multumit ajunul Anului nou.

Dar într'o odăiță de pe o stradă mărginașe, e intu-

nerec, sêu aprópe intunerec... Un muc de luminare de sêu respândesce prin odăiță o lumină tristă, tristă ca și locuitorii odăiei...

Pe un pat de scânduri cu o saltea și sub o plapomă ca vai de ea, dorm ghemuiți, unul lângă altul, doi copilași, o fetiță de vr'o cinci ani și un băiețaș cu un an mai mic... Lângă el stă muma, sêrmana... O femeie cam în vêrstă. Stă ghemuită pe pat și-și suflă în degetele ei amorțite de frig.

Nici o bucată de lemn, ca să-și încăldescă membrele lor amorțite!... Nimic!...

Nici n'a mâncat de doue zile... Un codru de până — cel din urmă îl împărțise celor doi copii, cari apoi adormiră...

Și ei îi este fóme grozav! Dar ce-i pasă de dênșă!... Oftă sêrmana femeie și doue lacrimi curg de-a lungul obrazului ei...

Își aducea aminte și de fiul ei care perise acum douăzeci de ani fără să mai audă de dênșul vre-o șcire... Ce se făcuse? Cine șcie!...

Se ridică încet de pe pat, fără să deștepte copiii și ingenunchiând în fața unei iconióre infățisând pe Maica Domnului, se rugă, se rugă vêrsând șiróe de lacrimi...

Copiii cari se deșteptaseră și o chemau, o întrepruseră din rugăciunile ei...

— Mamă, îmi e fóme, dișe băiatul cu o voce plângetóre.

— Îmi e frig, mamă; nu mai pot, — dișe fetița plângend...

— Nu plângeți, dragii mamei, dișe ea stringându-i pe amândoi în brațele ei, ci veniți să ne rugăm cu toții!...

Și eate-și trei ingenunchiară și începură să se roge...

Sună mieđuul noptii în depărtare.

Muma și cei doi copilași se rugau încă lui Ddeu să le vie într'ajutor în nenorocirea lor, când de-odată ei tresăriră.

Lucru ciudat și care nu se întemplase până acum: Cineva bătea la ușa lor.

La ușa lor, unde nimeni nu venise să bată până acum și să întrebe de trăiau sêu muriseră.

Muma se ridică și deschise ușa.

Un om intră în odae. Eră tiner și fórt frumos! Imbrăcat numai în fir, și cu un suris pe buze — suris care promitea multe. D'asupra capului seu sburau doi ângerăși cari țineau o panglică de mătase preșerată cu fluturi de aur pe care eră scris cu litere mari de foc: Anul nou!

Anul nou, căci el eră, inaintă până în mijlocul odăiei, infiorându-se de miseria ce vedea în giurul seu, și punend pe mēsa o cutie de argint, dișe:

— Iată și darul vostru!

În acelaș timp o lumină viuă se respândi prin odaie și un cântec ângeresc ajunsse până la auzul mumei și a celor doi copii cari erau incremenți credend că visau...

Dar după ce-și veniră în fire din uimirea lor, vedură că acel om dispăruse. Atunci câte-și trei se apropiară de cutie și muma luând-o o deschise...

Dar abiă o deschiseră și remaseră din nou inmărmuriți. Din ea eșiră niște flacări și se înălțau încet în sus... Erău niște literé de foc cari formau un cuvânt: Fericire.

Anul nou le dăruise așă dar fericirea...

*

Mama nu știe ce să mai creadă și copiii stau uimiți și ei și nu înțelegeau nimic din toate acestea.

De-odată ușa se deschise și un om intră. Eră înalt frumos și purtă uniformă de căpitan. El remase câteva secunde pe prag privind în giurul seu, apoi scose o exclamațiune «Mamă!» și se aruncă în brațele ei...

«Fiul meu!» răspuse ea cu o voce înecată în lacrimi.

Oh! ce penă ar fi în stare să descrie acea scenă mișcătoare? Cine ar pute să exprime cu vorbe ceea ce simți acea mamă, stringând în brațele ei pe fiul ei, pe care îl creșuse mort timp de douăzeci de ani?

Lacrămile lor se amestecară...

Copiii, ținându-se de rochia mamei lor, priviau uimiți pe bărbatul care numia pe muma lor «mamă» și nu înțelegeau pentru ce.

— Oh! veniți să ve imbrățișez și pe voi, dișe el. Tu-mi ești frățior și ea e suriōra mea...

*

E anul nou.

Intr'o odaie frumoșă, așternută cu covōre scumpe, stau în giurul unei mese încărcate cu cele mai gustōse mâncări, printre cari se deosibeșce un curcan rumen, stau, diș, patru persoane:

Un tiner de vr'o douăzeci și cinci de ani, o femeie de o vērștă înaintată, apoi o fetiță și un băiat. Sânt locuitorii acelei odăite unde i-am vēdūt tremurând în ajunul anului nou. Iar acum veseli și fericiți cu fericirea ce le-a dāruiit anul nou.

I. Th.

B o n b o n e.

Intr'un salon se discută următoarea chestiune:

— O femeie pōte ea să iubēscă doi bărbați de-odată?

După un moment de resgândire, o dōmnă decide:

— De iubit nu pōte să-i iubēseă pe amēndoi, de înșelat inse da.

*

Dōmnă X... intră în bucătărie tocmai în momentul când feciorul ducea sticla de coniac la gură. Amēndoi increminiră.

Cucōna rupse tăcerea și îi dișe cu asprime:

— Deu, Marine, sânt surprinsă...

— Dar eu, cuconiță!

*

— Cum, anul acesta n'ai fost la băi la Govora?

— Nu. De când afacerile îmi merg reu, nu mai sânt bolnav.

Moștenitorul tronului Japoniei.

Ilustrațiunea din nr. de acum al foii nōstre infățșeză pe moștenitorul de tron al Japoniei în gală mare, ocupând loc într'un salon al palatului; de-a drēpta și de-a stânga lui s'au pitulat cu smerenie cei doi frățiori mai tineri ai lui, cari de mici au fost deprinși a-l stimă ca pe mai-marele lor. Doi servitori, în costum de gală, țin deasupra Serenității sale marile parozole, cari sânt simbolurile puterii domnitoare.

Moștenitorul tronului e un băiat de doisprezeci ani, el își petrece timpul în neactivitate completă; dar fumoză neconținut țigarete.

De-a drēpta lui vedem pe un pedestal scuiptōrea

de aur bătut, iar în stânga cutia cu țigarete. Din napoia lui, pāretele e acoperit de un tapet de catifea roșie, pe care se află brodată cu aur în liniamente de frunte istoria imperiului japonez.

M o d a.

Eleganța adevērată este în simplitate, și adi, ca nici odată, moda ne dovedeșce acēsta. Mumele să se ingrigēscă deci a obicinui copilele lor la o ocupație atāt de vrednică, care aduce în casă economie și indestulare.

Pentru copii imbrăcăminte de preferință este, la fete ștofele cadrilate cu combinații escentrice de funte, de rușuri și la băeți vesta rusēscă, de postav sēu catifea cu garnituri de blană, deschisă la o parte, și cu curea de piele; apoi jambierele iarăș de piele și pantalonul scurt. Cascheta de mujik garnisată cu blană, completēză costumul.

Toaletele pentru domnișōre sânt cu desevrșire genre pensionnaire, increțite la talie și cu funte de panglici lungi, cādēnd pe ștofele ge gază sēu tul, avēnd foile de mătasă asortate sub ele,

Coafura se cere fōrte ingrigită, dar simplă și adoptată la fisionomia fiecārei.

Ceea-ce trebuieșce observat, este combinația de diferite nuanțe în toalete. Astfel putem da de esemplu doue toalete prea distinse pe care le recomandăm cititōrelor nōstre. Una, de ștofă de lână arginție ștersă, pe foi dahlio închis, cu galōne de argint tot șters, avēnd guler resfrânt, și manșete, imitație de point de Venise. Alta, de postav cārămiđū cu broderfi de mătasă nēgră dinainte și garnituri de pene negre increțite, la pōle.

Ca toaletă de visită și de o rară eleganță, sfātuim următoarea: corsaj și foi de postav de dama, nuanța alunei, cu blană de samur impregiurul foilor care se deschid pe partea stângă, cu mārginile brodate cu mătasă de aceeaș nuanță, iar deschidătura lāsând să se vēdă de sus până jos o bandă de blană de samur.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Sciri literare. Dl *Ionescu-Gion* a publicat la București «Raportul relativ la espositia geografică internațională dela Berna» adresat dlui ministru al cultelor și instrucțiunii publice din România. — Dl *Alesandru Obednaru* a publicat la București o broșură de poeșii sub titlul «Rondele.» — Dl *George Simu*, autorul novelor din popor «Noți de iernă», rōgă pe toți aceia cari au primit cōle de abonament, să i le trimită la M. Cheja sēu dlui A. Todoran în Gherla.

Ștefaniță Vodă. Precum se știe, direcțiunea Teatrului Național din București, cu ocaziunea celui din urmă concurs al seu, a împărțit în doue premiul de 1500 lei anunțat pentru cea mai bună piesă originală. Una din piesele premiate, «Dōmnă Chiajna» de dnii *Radulescu-Niger* și *Nicolae Țincu*, s'a jucat la deschiderea stagiunii actuale; cealaltă, «Ștefaniță Vodă» de *Iosif Vulcan*, are să se jōce de acum înainte. Din incidentul acesta, deschidem anul curent al «Familiei» cu un fragment-specimen din piesa redactorului nostru și anume cu tabloul actului al IV-le. Drept introducere esplanativă însemnăm aici, că în partea primă a actului al IV-le *Nichita*, mirele *Despinci*, în urmarea intrigei meschine a lui Șerpe, fi condamnă la mōrte; dar a fugit din temniță. De aci începe tabloul reprodus.

Despre cultura și literatura română în seciul al XIX. Cuvântare rostită la serbarea zilei patronului liceului St. Sava, în București, la 5/17 decembrie 1891, de Ioan Bianu, profesor al liceului St. Sava, membru corespondent al Academiei Române, — a eșit de sub tipar la București. Dl autor ține, că starea de acum a culturii și literaturii românești este rezultatul unei dezvoltări făcute sub influența diverselor curente. Și constată, că principalele curente au venit: din cultura și din școlile grecești, din influența franceză și din puțină influență germană. Aceste influențe străine s'au întelnit în țară și s'au amestecat cu lucrarea cea mare culturală făcută de curentul național pornit din Transilvania. Școala națională a câștigat preponderanță asupra influențelor străine, nu a ajuns înse să le imputineze în desul și până astăzi aceste diverse curente nu s'au contopit deajuns într-o cultură re-ânescă proprie.

Alte anecdote. Volumul astfel intitulat al dlui Th. Speranță, care conține a doua colecțiune a anecdotelor sale populare, este o lectură foarte interesantă și singură în felul ei în literatura română. Anecdotele dlui Speranță, pe lângă umorul lor popular, conțin o mare doză de filosofie socială și de observațiuni psihologice prețioase. Dacă am avea și noi un public, care cumpără cărți și se interesează de progresul literaturii beletristice, cartea acesta s'ar răspândi iute în toate părțile. Dar la noi femeile n'au încă cultură literară română, iar bărbații fac numai politică. Situația acesta încă ar fi vrednică de o anecdotă mușcătoare.

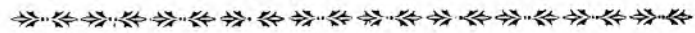
Istoria literaturii române. Cetim în «Globul»: Cunoscutul poet și publicist german dl Wilhelm Rudow, deplin stăpân pe limba și literatura românească, lucrează cu multă stăruință la isprăvirea unui op de o valoare incontestabilă, anume la «Istoria literaturii române» scrisă în limba germană. Această lucrare va fi unică în felul ei. În ianuarie va apăre volumul, care ne va înălța în fața străinătății și va pune în evidență literatura noastră.

Două drame familiare. Acesta e titlul unei broșuri, care a apărut la Sibiu conținând lectură pentru tinerețea de secul femeiesc. În broșură sunt două piese menite a se juca de fete în pensionat. Titlul uneia este: «Onestatea lăudată, binefacerea respătită» dramă familiară în două acte, care se petrece la 1865. Cealaltă poartă titlul «La o doză de știință, zece doze de minte sănătoasă» dramă familiară în două acte, lucrurile se petrec la frontiere între Bănat și Ardeal.

Reviste, foi și ziare. Buletinul societății de științe fizice, (fizica, chimia și mineralogia) a apărut la București, sub direcția dlui dr. C. Istrati, secretarul societății. Va eși la începutul fiecărei luni și va cuprinde procesele verbale ale ședințelor societății și memoriile prezentate, conferințele făcute în sinul societății, precum și dări de seamă relative la lucrările noue făcute în străinătate. — *Vulturul*, noua foie umoristică, pe care o anunțăm, a apărut la Oradea-mare, sub redacțiunea dlui Iustin Ardeleanu, cu ilustrațiuni multe și cu cuprins variat. — *Democrația Socială* se va numi un ziar săptămânal care va eși la Ploești scos de clubul socialist.

Tribuna liberală e numele unui nou organ de publicitate apărut la Iași, din incidentul alegerilor de deputați. *Convorbirile Literare* vor înceta la prima marție, din lipsa de spriginire. Oare ce citește publicul românesc? *Revista dlui I. Gherea*, care avea să iasă la 1 ianuarie, din cauza alegerilor de deputați, care preocupă acumă toate spiritele în România, va apăre numai la 1 martie. — *Rumänische Wochenschrift* din București a început să publice traduceri din autorii români.

— *O revistă vieneză* va publica în curând câteva din anecdotele dlui Speranță, traduse în limba germană!

TEATRU și MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. Dl Gr. Manolescu, simpaticul artist al Teatrului Național din București, e mai bine; boala de care suferă, face progrese repezi spre vindecare; totuși nu va pute părăsi camera înainte de 3—4 săptămâni. — *Dșora Teodorini* și dl *Gabrielescu* cântă cu cel mai mare succes la Rio-de-Janeiro; diarele de acolo le fac elogii în operele «Favorita» și «Cavaleria rusticana.»

Sera de Sân-Văsiu în Timișoara. Reuniunea română de lectură din Timișoara a arangiat în ajunul anului nou un concert cu joc și tombola în sala bereriei din Fabric. Programa concertului a fost acesta: «Valea Morei», de F. Adam, executată de corul bărbătesc român din Timișoara. «Geniul Român», poezie de Romul Bortos, declamată de dșora Iuliana Raiciu, «Senin și Furtună», cvartet de I. Vorobchieviciu. «La anul nou», poezie de Iosif Vulcan, declamată de dșora Maria Zarie. «Cântec sicilian», de C. G. Porumbescu. Cor vocal.

Concert și teatru în Herman. Clasa inteligentă română din comuna Herman a arangiat în duminica trecută o serată musicală-teatrală cu următorul program: 1, «Rugăciune», poezie de Gr. Alecsandrescu, declamată de o școlăriță. 2, «La arme», cor micșt executat de tinerețea scolară și adultă. 3, «Peneș curcanul», poezie de V. Alecsandri, declamată de un tiner adult. 4, «De vrei s'auți», cor micșt executat de tinerețea scolară și adultă. 5, «Apel la unire», de I. Al. Lăpădatu. 6, «Vecinătatea periculoasă», comedie într'un act, localizată de Trocaru; executată de învățătorii locali, tineri și tinere adulte din loc. 7, «Imn», cor micșt, executat de tinerețea scolară și adultă. 8, «Șoldan vitelul», canțonetă de V. Alecsandri, executată de un tiner adult. După producțiunea urmă danț. Intre pauze se jucă și Călușerul.

Sera de Sân-Văsiu la Brașov s'a serbat cu multă veselie. Corul reuniunii române de cântări, sub conducerea dlui Nicolae Popovici, a cântat escelent cvartetele. (Veți programa mai la vale.) Dna Hareti Nemeș, ca totdeauna, așa și acuma a încântat publicul. Asemenea efect a produs și dl profesor Ghita Pop cu o romanță; iar terzettul cântat de dșora Honoria Popovici, cu dnii N. Popovici G. Pop a fost culmea artistică a seratei. Dl Virgil Oniț a declamat admirabil poezia «Corbul» de Edgar Poë.

Dl E. Caudella, cunoscutul profesor de violină dela conservatorul din Iași, scrie «Românul» lucrează la o operă intitulată «Petru Rareș», despre care se ține mult bine. Dl Caudella este de altfel destul de bine cunoscut ca autor al operetelor «Olténca», «Fata răzășului», «Hatmanul Baltag» și «Beizadea Epaminonda»; după cum se știe, dsa a mai compus o operă, în colaborație cu regretatul dr. Otremba, — «Doman» sciu «Romani și Dacii». Tot dl Caudella a compus în timpul din urmă o serie de piese pentru pian: «Fantasia Caprice», «Impromptu Etude», «Romance sans paroles», «Quatre petits morceaux», «Un passe temps» polka de salon, «Sur Mer» morceau caractéristique, dintre care s'a tipărit deja la Berlin «Fantasia Caprice» și «Romance sans paroles.»

Concert în Zorlenț-mare. «Reuniunea de cântări a plugarilor români gr. or.» din Zorlenț-mare ai arangiat mercuri în 1/13 ianuarie 1892 în sala birtului

mare o petrecere populară împreună cu concert. Venitul curat s'a destinat fondului bibliotecii populare înființându-se. Ofertele maritimose se primesc cu mulțumită și se vor cvită pe calea publicității. Programul concertului: «Motto» de N. Popovici; «Iérna», cor bărb. de C. Porumbescu; «Rësunset», cor micst de G. Musicescu; «Osténul român», cor micst de G. Musicescu; «Stâncuța», cor micst de G. Musicescu; «Baba și moșnégul», cor micst de G. Musicescu; «Dis-a badea», cor micst de G. Musicescu; «Cisla», cor bărb. de C. Porumbescu. După concert joc.

✓ **Convenire colegială în Brașov.** Reuniunea română de gimnastică și de cântări din Brașov a arangiat marți în 31 decembrie v. 1891 în sala otelului central Nr. 1 o convenire colegială cu următorul program: 1, Attenhofer: În codru, și Mendelssohn B: Rēmas bun codrului, eoruri micste. 2, Denza: De-aș fi știut, cântec pentru tenor cu acomp. de pian. 3, Pfeil: Diua a apus, și Witt: Lacrima, coruri bărbătești. 4, Declamațiune. 5, G. Dima: Acum e miezul nopții, și Ștefănescu: Mândruțiță, cântece pentru sopran cu acomp. de pian. 6, Kreuzer: Terzett din opera «O nópte în Granada.» 7, G. Dima: Doue inimi, horă pentru cor micst cu acomp. de pian.

✓ **Teatru și bal în Seliște.** Corpul învățătoresc dela școlă gr. or. din Seliște va arangia luni la 6/18 ianuarie o producțiune teatrală însoțită de dans, în favorul bibliotecii școlare. Program: I 1, «Românul nu piere», cântată de corul școlci. 2, «Ferul și aurul», declamată de un elev. 3, «Despărțirea Basarabiei de România», cântată de corul școlci. 4, «Cocoșul și Românul», declamat de un elev. 5, «Dómna Despina», declamată de o elevă. 6, «O Românie, o dulce țără», cântată de corul școlci. II 7, «Drumul de fer», comedie într'un act de Vasile Alecsandri. 8, Rēmășagul, vodevil de Vasile Alecsandri. 9, Cină în comun. 10, Petrecere cu joc.

✓ **Un cor nou de plugari.** În comuna Mescreac, comitatul Albei-de-jos, la stăruința preotului Teodor Radu și a învățătorului Basiliu Timbuș s'a înființat un cor nou de plugari, care are vr'o 40 de membri bărbați și femei. Acest cor a cântat întâia-óră la St. Nicolae, făcând bucurie de obște.

✓ **Piesă musicală nouă.** În editura lui N. Cosma în Iași a apărut o romanță nouă intitulată: «O cređi?» (Glaubst du es?) datorită talentatului compozitor musical Carol Decker, atât de cunoscut și apretiat pentru compunerile sale pline de simțire. Romanța e dedicată artistei Aristița Romanescu, iar cuvintele sânt de Carol Scrob, favoritul autor al compozitorului.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

✓ **Știri bisericesci și școlare.** Dl Wisloczki, consilier, este numit director al fondului religionar gr. or. din Bucovina. — În gimnasiul din Suceva în anul școlar trecut au studiat 430 de școlari; din aceștia au fost 204 germani, 165 români, 13 ruteni, 27 poloni, 10 armani și 1 maghiar.

✓ **Școlă română de fete din Arad** înființată înainte de asta cu doi ani de Reuniunea femeilor române de acolo, e spriginată cu căldură de clasa inteligentă română din părțile acele. Institutul are 12 odăi bine ajustate; numărul elevelor în anul acesta s'a urcat la 57, dintre cari 23 sânt în internat, unde pentru întreținere

completă se plătește 12 fl. pe lună. Corpul didactic constă din o directóre, o profesoră și 3 profesori.

✓ **Congresul bisericesc gr. or. din Bucovina.** Afăm cu plăcere, scrie «Gazeta Bucovinei» că, raportorii comisiunii congresuale s'au unit în sfērșit asupra unui statut congresual și că în curēnd are să se convoce o ședință plenară a comisiunii pentru desbaterea și acceptarea acestui statut.

C E E N O U ?

✓ **Anul nou.** Cu nr. acesta «Familia» intră în anul al 28-le al existenței sale. 27 de ani și în viața popórelor este un restimp însemnat, cu atât mai important devine acela în existența unei foi românești literare. Dintre tóte revistele nóstre de pân' acum, numai «Familia» se póte bucurá d'o vieță atât de lungă. Constatând cu mândrie acesta, aducem tributul omagiului nostru pentru spriginul mult puțin care ni s'a dat, cerēndu-l și pentru vītor. Intrând în anul 1892, «Familia» departe de-a lănceđi, apare mai viguroasă și în costum mai modern. Literele noue cu care începem să tipărim acum fóia, i dau un exterior și mai plăcut. Tecstul și ilustrațiunile vor tinde și 'n vītor să mulțumescă bunul gust și trebuințele unui public cult. Cu stăruința acesta începem anul al 28-le, urând onorab. nostru public cetitor: La mulți ani!

✓ **Știri personale.** Dl Vincēțiu Babeș a zăcut mai multe zile greu bolnav de influență; la mișcările politice actuale nu va puté luá parte. — Dl V. A. Urechidă a petrecut serbătorile Crăciunului la Galați, unde a mai dus încă patru lădi cu cărți pentru biblioteca ce pórtă numele seu, printre cari multe cărți rare și de mare preț. — Dl dr. Ioan br. de Styrcea din Bucovina a fost numit practicant de concept în ministerul c. r. de esterne la Viena. — Dl Iuliu Muntean, subnotar la tribunalul din Deva, a fost numit subjudc la judecătoria cercuală din Hida.

✓ **Asociațiunea transilvană.** Despărțēmēntul Brașov a ținut adunarea sa generală la 29 decembrie v. (10 ianuarie n.) în comuna Dērstele Brașovului, sub presiudu dlui director Ioan Petricu, secretar dl Andrei Bârsan.

✓ **Sănătatea reginei României.** În sēptēmāna trecută diarele străine au respândit șcirea, că suverana României, care petrece la Pallanza, spre căutarea sănătății sale, a ajuns în stare de agonie. Din norocire, șcirea a fost fórte greșită. Regele, care s'a dus înainte de Crăciun să vedă pe regina, a găsit-o în deplină reconvalescentă. Regina așteptă pe cheiu sosirea vaporului; s'au îmbrățișat în mod cordial și s'au dus împreună la otel. În diua de Crăciun regele și regina au dat o serbare, la care au invitat pe toți străinii cari locuiesc în otelul lor.

✓ **Conferința din Sibiu** a alegătorilor români de partidul național s'a convocat, (din cauza de bôlă a președintelui V. Babeș,) de c'tră vicepreședēntii dr. Ioan Rațiu și Eugen Brote pe 20 ianuarie și zilele următoare. Alegerile delegaților se fac în zilele acestea în tóte părțile. Pân' acum s'au ales delegați la conferință dnii: din comitatul Arad la Chișineu Eugen Brote și Mihail Veliciu, suplent dr. George Popovici, la Pecica G. Popa și N. Oncu, la Șiria G. Popovici, dr. Ioan Mera, Zsiros și Ioan Morariu; în Selagiu la Cehu George Pop și George Lenghel; la Alba-Iulia, pentru

cercul Vințul-inferior Septimiu Albini, Rubin Pațița, pentru orașul Alba-Iulia Simeon Micu, Nicolae Barbu, pentru cercul Ighiu Gedeon Radeș și Nicolae Florescu; la Bocea-montană Coriolan Bredicean și dr. Cornel Diaconovich; pentru cercul Mediașului Ioan Moldovan și Ioan Chendi, pentru cercul Agnitei S. Piso și N. Roman, suplent Lucuța; pentru cercul Sighișorei D. Moldovan, dr. C. Diaconovich, suplent Ioan Șandru; pentru cercul Cohalmului Nic. Mircea, dr. Octavian Russu, suplent Clemente Raicu; în orașul Arad dr. L. Petco și Aurel Suci, suplent Romul Ciorogariu; din comitatul Bistrița-Năsăud Man, Monda, Ciuta și Domide; la Ocna Sibîului Ioan Vințel și dr. St. N. Ciurcu, suplent Ioan Henteș; la Nocrich Nic. Ioan și Ioan Popa; pentru cercul Turzii George Barițiu și dr. Ioan Rațiu; pentru cercul Vințului Petru Iacobescu și Iuliu Vlăduț; din comitatul Biharia, la Beinș Vasile Ignat, Antoniu Palladi, Constantin Boițiu, la Tinca dr. Ioan Buna și Iosif Vulcan, la Salonta Iosif Roman și Nicolae Zigre.

Casină română 'n Arad. Cei ce n'au cunoscut stările din Arad, s'au mirat că cum se poate, ca un centru cultural românesc atât de puternic să n'aibă o casină română. Se pare, că și frații aradani au fost de părerea, că nu e bine așa, deci hotărâri să înființeze o casină română. Inițiativa a venit de la comitetul Asociațiunii aradane; s'au și înscris vr'o 40 de membri cu taxa de 2 fl. pe an și casina — în forma de cabinet de lectură al Asociațiunii — se va deschide la Botezul Domnului. Acuma dară nu mai urmăză, decât ca dnii cari au subscris atât de generos tacsle enorme, să le și plătescă regulat și să cêră a conto câteva diare românești, iar la cele străine să plătescă regulat, cum fac unele casine române înființate pentru spriginirea literaturii române.

Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina. Comitetul acestei societăți, completat la ultima adunare generală, și-a ținut sâmbătă în 2 ianuarie n. prima sa ședință sub presidium dlui V. de Repta, vicepreședintele societății. Intre altele, scrie «Gazeta Bucovinei» s'a luat și concludul ca funcțiunea de secretar al comitetului să fie funcțiune de onore, iar remunerațiunea de 200 fl. votată de adunarea generală să se întrebuințeze pentru scopurile culturale ale acestei societăți. Premergând acest conclud, s'a efectuit constituirea parțială a comitetului, alegându-se, în locul dlui D. Socean, de secretar dl Calistrat Coca, profesor, iar dl consilier Dimitrie Isopescul de controlor. Totodată s'a luat hotărârea, de a se elabora un regulament pentru afacerile interne atât ale comitetului, cât și ale adunărilor generale.

Adunarea Ligei. La 24 ianuarie v. (5 februarie n.) Liga pentru unitatea culturală a Românilor, secția centrală din București, va serbători a doua aniversare a sa; cu această ocaziune se va da și un banchet, la care sunt poștiți toți membrii.

Societatea „Carpații” din București. Noul comitet al societății «Carpații» s'a compus astfel: Dl Christu Negoescu președinte, dnii I. Mihalcea și G. Pitiș vicepreședinți, dl Ioan Tețu casier, dnii V. Păcățeanu și I. Furnica secretari, dnii N. Lupan, C. Bedițeanu și I. Bedițeanu și I. Monteanu membri.

Necrologe. Ecaterina Văcărescu, nasc. Cantacuzino-Pășcan, soția lui Ion Văcărescu, cunoscut în literatura română sub numele de «Părinte al poeziei române» a încetat din viață în săptămâna trecută la București și s'a înmormântat în mijlocul unui mare număr de rude și amici ai familiei. Acesta mörte pune în do-

liu cea mai mare parte din familiei din înalta societate dela București și Iași. — *Dănilă Fogarași,* jude r. în pensiune, a murit la Mureș-Oșorhei, în 11 ianuarie, în etate de 66 ani.

CARNEVAL.

Cronica balurilor române. La 23 ianuarie n. balul reuniunii femeilor române din Sibîiu; la 31 ianuarie petrecerea cu dans a bisericeii gr. or. din Venția Orașii-mari; la 4 februarie balul societății academice «Junimea» în Cernăuți; la 6 februarie balul român din Arad în «Crucea albă.»

Bal de curte în Viena. Primul bal de curte în Viena s'a dat la 12 l. c., luând parte un număr mare de oșpeți invitați. Maj. Sa monarcul și curtea a intrat în sală după 8 și jumătate. Maj. Sa a condus de braț pe archiducesa Maria Teresia, care avea o toaletă de catifea albă, brodată cu argint, garnisită cu pene de colôre închisă, pe tablier dantele de crême. Jocul a început numai decât și cu mici intreruperi a ținut până la 12 ore, când petrecerea s'a încheiat.

Balul român din Arad, care cu tot dreptul s'ar puté numi balul doctorilor, căci în comitetul arangiator sânt 10 doctori, se va ținé la 6 februarie n. în salele otelului «Crucea albă.» Balul se va da în folosul școlărilor români lipsiți de mijlôce. Comitetul arangiator e compus astfel: Dr. Stefan C. Pop președinte; dr. George Popovici vicepreședinte; Cornel Ardelean secretar; Iuliu Herbay cassar; dr. Iuliu Bonciu, Ioan Florian, Ladislau Giurco, dr. Iuliu Mera, dr. Petru Mladin, dr. Silviu Moldovan, Romul Nestor, Valeriu Petco, dr. George Popescu, dr. Ioan Popovici, dr. Sabin Secula, dr. Nicolae Șerban, Liviu Tamășdan, Valeriu Telescu membri în comitet.

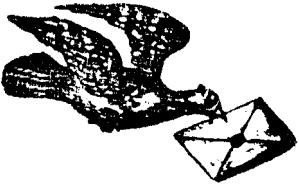
Reuniunea femeilor române din Sibîiu va da balul seu la 23 ianuarie n. în sala dela «Casa societății» (Gesellschaftshaus.) Venitul curat este destinat în favorul reuniunii. Acest bal de elită are să fie și 'n carnavalul acesta unul din cele mai strălucite baluri din Sibîiu. Pregătirile au început de mult.

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. Franția face fortificații mari la rășărit în contra Germaniei; în senat generalul Jepy le-a criticat aspru și a đis, că de și acele au costat trei miliarde, nu sânt de nici un folos. Ministrul de resboiu, aretând necesitatea acelor fortificații, a đis că ele n'au costat trei miliarde, ci numai 753 de milioane. — *Impêratul Germaniei* iarăș a vorbit; de asta-dată, de sigur ca să necășescă pe Bismarck, a laudat pe cancelarul actual Caprivi și i-a đis: Să-mi ajute Dumnezeu ca să te onorez și cu titlul de principe, cum ț-am dat pe acela de «conte.» Aștept dela dta o biruință în vreme de pace, în ce privește relațiile internaționale ale Germaniei. — *Starea armatei engleze,* după raportul presintat de ministrul de resboiu Stan Lope, se urcă la 101 mii de oameni în Indii și în colonii, iar în Europa la 103 mii de oameni armată regulată, 66 mii rezervă instruită bine și 30 mii miliții. — *Vice-regele Egiptului,* Teofic pașa, a murit la Cairo în 7 ianuarie de influență; el s'a născut la 1842, deci a fost de 50 de ani; în locul lui fu urcat la tron fiul seu mai mare Abbas, care studiă încă în Teresianul din Viena; el s'a născut la 1874, deci are 17 ani.

Guy de Maupassant, mult cetitul romancier francez, a innebunit. Într'un acces de nebunie el își trase în cap șese focuri de revolver, dar fără de succes, căci un servitor scosese glonțele din cartușe. Neisbutind să-și facă sémă, Maupassant luă un briciu și-și tăia gâtul într'o parte; dar fiind asistat imediat, viața sa nu e în primejdie. Starea romancierului deveni și mai gravă. Fu de nevoie să fie pus în cămașă de forță. O depeșe sosită în urmă din Cannes ne vestește, că nenorocitul a fost trimis sub conducerea unui păzitor și a doi servitori la Passy, în casa doctorului Blanche.

Poșta redacțiunii.

Cisména-Pecurari. Au sosit toate. Multumim. Piesa aceea se va publica 'n anul curent, căci anul trecut n'a mai fost loc. Ne temem înse, că nu vom pute ceti poveștile, atât de nelegibîl sînt scrise. Dar Jassiensis nu mai găsește subiect pentru o cronică?

Călinarul săptămănei.

Diaua sėpt.	Călinarul vechiu	Călnđ. nou	Sőrele
Dumin. in. de botez.	Dlui, Ev. dela Marcu c. 1, gl. 5, a inv. 7.	res. ap.	
Duminecă	5 Teop. și Teona	17 Anton pustin.	7 42 4 39
Luni	6 (?) Botez Domnului	18 Prisca	7 41 4 41
Mărti	7 † S. Ioanu Botez.	19 Canut	7 41 4 42
Mărcuri	8 Preacuv. Georgie	20 Fab. si Seb.	7 40 4 44
Joi	9 Mart. Poliectu	21 Agnes	7 39 4 45
Vineri	10 Parintele Grigorie	22 Vicentia	7 38 4 47
Sămbătă	11 Cuv. Teodosie	23 Logod. Mari.	7 37 4 48

Incepėndu-se cu nr. acesta anul 1892 și totodata al 28-le dela înființarea foii noastre, rugăm pe toți aceia cari vor să ne spriginescă și 'n viitor, să binevoiescă a-și innoi de timpuriu abonamentele. Noi n'avem alte fonduri și ajutore pentru susținerea foii, decât abonamentele; deci aceste sînt a se plăti regulat înainte.

Favoruri pentru abonați. Abonații noștri își pot comandă la noi următoarele scrieri de Iosif Vulcan, cu prețuri főrte reduse: «Ranele Națiunii», roman în 3 tomuri, în loc de 3 fl. cu 50 cr.; «Mirėsă pentru mirėsă», comedie în 3 acte, în loc de 1 fl.; cu 25 cr.; «Lira mea» pesii noue, editiune populară, în loc de 1 fl., cu 50 cr.; «Dela sate» novele și schițe, în loc de 70 cr. cu 30 cr.; «Ruga dela Chiseteu» comedie din viața poporului cu cāntece, într' un act, cu 10 cr. «De unde nu este rentőrcere», roman de Adrien Gabrielli, tradus de Tit Bud, în loc de 1 fl. cu 25 cr. Tőte aceste scrieri, 8 tomuri, comandate deodată, costă 1 fl.

Asemene se ofere și portretul dlui Ioan Brătianu în loc de 1 fl., cu 25 cr.; portretul reginei Romāneii în costum național, în editiune de lucs 25 cr.; în editiune populară 10 cr.

Cu dar pentru dame recomandăm «Lira mea» poesii noue de Iosif Vulcan, un volum 15 cōle, editiune de lucs 2 fl. 50 cr.

Din scrierile: Slavul Amozului, Poesii, Panteonul Romān, Tanda-Manda, Cavalerii Noptii nu mai avem nici un esemplar.

Redacțiunea „Familiei“

Proprietar, redactor raspundător și editor:

IOSIF VULCAN.

Otel si cafenea

Am onőrea a înșciințā onorab. public din Biharia și Oradea-mare, că am inchiriat pe mai mulți ani otelul Bucsányi, numit:

„OTEL NATIONAL“

Oradea mare, strada Grădinei,

cu 12 odăi pentru őspeți, cu cafenea și restaurațiune de vērā și de iernā,

pe care le-am arangiat conform trebuințelor moderne.

Mulțumind on. public de increderea cu care m'a onorat timp de mai mulți ani, îi cer spriginul și 'n viitor, servindu-i și de acuma nainte **beuturi bune,**

bere Dreher de cea mai alėsā calitate, vinuri curate și māncări gustuőse.

Serv umilt

IOSIF SCHÜCH,

arendătorul «Otelului Național».

2 (8-10)

Cel mai fin

lag pentru padimente de odaie

care 'n 3 ore se usecā ca piētra

De a lui Christoph Schramm 1 kg în șatulā 1 20

De a lui Schramm și Hörner „ „ „ „ 1 10

De a lui Chitz și Meller „ „ „ „ .90

Se așā la

BERTALAN BERKES

Oradea-mare, strada Pomul verde nr 33.

Mustre gratis și franco.

Comandele din provincie se efectuează repede

și prompt.

1 9-10

SPECIALITATI
 anume lucruri de mână, arti-
 coli de fieri artificiale, vest-
 minte pentru copii, paltune,
 labii-tricot, precum și mar-
 inii merunite și cele mai
 așā în magazinul lui
ALBERT FREYBERGER,
 ORADEA-MARE,
 Olosi g. strada principală
 (edificiul Bazar). (8-10)